

Do Lhenic za lepším živobytím, ale někdy i pro pár facek

Malebným zátočinám staré řeky u Horní Plané se kdysi říkávalo "srdce Vltavy". Naše děti a vnoučata je mohou spatřit už jen na pohlednicích. Pod hladinou Lipna také dávno zanikly všechny stopy původního osídlení. Některé řemeslnické rodiny z Horní Plané a okolí však odtud odešly za lepším živobytím ještě před koncem 17. století a usadily se ve Lhenicích. Byli to Stifterové, Fripesové, Kiglerové, Tinhoferové, Mayerové a Grillové.

Prvním **Stifterem** ve Lhenicích byl Šebestián, někdejší hornoplánský měšťan a tkadlec (*1640, Bürger und Leinweber) se ženou Zuzanou a pěti dětmi: Michaelem, Alžbětou, Urbanem, Janem a Žofií. Děti vyrostly a dospěly ve Lhenicích. Michael se přizemnil ke Králům, Urban na tkalcovnu ke Grillům a Jan si přivedl domů švadlenku Bětu Sýkorovou. Alžběta se přivdala na Chrástovnu k Trnkům a Žofie se stala selkou na gruntě v Bělči u Kuby Váňů. Zakladatel rozrodu Šebestián Stifter se dočkal 13 vnoučat. Umřel v osmdesáti, jak je psáno v matrice v den jeho pohřbu 10. 6. 1720.

Pláteník **Bartoloměj Fripes** (Friebes) se ženou Rosinou a několika dětmi přišel do Lhenic v říjnu 1690. Dne 30. 10. 1690 byl přijat za lhenického měšťana. O jeho Rosině se říkávalo, že musela kdysi být vodní žínkou, když i v zimě běhala všude naboso. Lheničtí stařešinové takové vídávali na všech pošumavských potocích, jak se koupou a rozvěšují na vrbičkách a mladých javorech své droboučké průhledné prádlo. Jak se někdo přiblížil, naskákaly do vody a zmizely pod hladinou. Zelenooká Rosina se těm povídačkám jen smála a dál umývala okna, drhla podlahu i práh častěji, než ostatní hospodyně.

Kováři a pekaři **Kiglerové** (Köglerové) následovali do Lhenic rodinu Fripesů o rok později. Pustili se do hospodaření na prázdných gruntech, opuštěných za třicetileté války místními rodinami Ferkasů, Škopků a Kuchařů. Augustin Kigler z Horní Plané byl přijat za lhenického souseda 6. 11. 1691. Matrika také něco napovídá o radostech a strastech (několik dětských úmrtí) kovářovy rodiny. Mistr Augustin se ženou Rozynou byli v novém působišti často vítáni jako kmotři dětí u Simotů a Königsreiterů, nebo u Sýkorů v Oujezdci.

O mladém Kiglerovi, jmenoval se Oldřich, šla z otců na syny také dobrá historka: Zkrátka, od večerního klekání na Vše Svaté až po ranní klekání v den Dušiček se mohou duše zemřelých volně procházet kde se jim zlíbí. Ta doba byla posvátná. Žádné světské radovánky ani potěšení na zemi se netrpělo. Milý Kigler junior se ale před Dušičkami zdržel u naší Brigity na Hlinkách. Kolem půlnoci se vracel domů a z dálky zaslechl mnohohlasý nábožný zpěv. Že by procesí?

To už ho mýjely bílé zahalené postavy. Ustoupil stranou. Jedno zjevení ale v cukru letu přiskočilo a vytálo mu pěkný pár facek. Hned se ale zařadilo zpět do průvodu a pokračovalo jakoby nic ve zpěvu chorálu. Když Oldřich přišel k sobě, uvědomil si, že tu tvář poznal. Byla to jeho dávno zemřelá babička, stará hornoplánská kovářka. Rozčílilo ji, že v tak posvátné noci šel za děvčetem, místo aby se modlil, nebo šel i jinak do sebe. Ale babičky nám vnukům vždycky rády odpouštějí a některé mají v kapsáři i takový příběh ze staré Šumavy. S téměř stejným vyprávěním pověsti jsem se setkal i v Kašperských Horách nebo Rejstejně ještě v roce 1977, jen protagonisté příběhu měli jiná jména i příjmení. Pravdou zůstává, že lhenická Brigita Trnková se za Oldřicha Kiglera skutečně provdala 20. 5. 1708 a měli pak spolu spoustu dětí.

Z vesničky Pěkná (Schönau) zamířil do Lhenic rod tkalce Tinhofera. **Adam Tinhofer** byl přijat mezi lhenické měšťany 2. ledna 1692. Jeho mladší bratr Šebestián pak 2. prosince 1711, zrovna po své svatbě s dcerou lhenického zedníka Marjánkou Španů. Hornoplánští tkalci **Mayerové** jsou v záznamech nejstarší lhenické matriky uvedeni poprvé k datu 4. února 1703.

Synové všech těch rodů se pak v 18. století ženili a dcery se vdávaly ke lhenickým Králům, Sýkorům, Houškům, Trčkům, Hanušům, Trnkům, Bláhům a Paldům. Dnes už jen některá ojedinelá příjmení dokládají dávný původ svých nositelů z kraje od zatopeného srdce Vltavy.

Miloslav Trnka